

Verslag Architectuurraad (AR) | 15-2-2018 |

Aanwezig: Olav Loite (VDOD, Topicus), Bram Gaakeer (OCW), Gerald Groot Roessink (DUO), Henk Nijstad, Marc Fleischeuers, Laura Braam (Bureau Edustandaard / Kennisnet), Bart Ratgers (CvTE), Dirk Linden (Kennisnet), Bart Ratgers (CvTE), Arjan Aarnink (CITO), Sir Bakx (SURFmarket), Nynke de Boer (SURFnet), Daniel van Winsum (Hogeschool Utrecht), Brian Dommissie (Kennisnet, adviseur PO-Raad en VO-raad),

Afwezig: Jacob Hop (saMBO-ICT, Aventus), Edwin Verwoerd (Iddink), Rimmer Hylkema (GEU, ThiemeMeulenhoff), Paul de Wit (Van Dijk Educatie).

Alle hieronder genoemde presentaties staan op www.edustandaard.nl

1. Opening, mededelingen, notulen, agenda

De notulen van 12 oktober zijn aangenomen.

Welkom Nynke de Boer van SURFnet, waar ze oa. het vernieuwingsproject Learning Analytics coördineert. Nynke heeft speciale focus op de relevantie van de IMS Global-standaarden binnen het HO, hiervoor is ze bezig een HO-expertgroep op te richten.

Sir Bakx is bezig met de overdracht van zijn werkzaamheden bij Surf, en zal volgende keer zijn opvolger bij de Architectuurraad introduceren

2. Advies (ROSA-scan) over de afspraak Open onderwijs API (ingediend vanuit HO)

Frans Ward en Kirsten Veelo schetsen de achtergrond van de afspraak OO API, voortbordurend op een eerdere presentatie in de [Architectuurraad in juni 2016](#). Aan de hand van de ROSA-scan, gepresenteerd door Laura Braam, start de discussie met de suggestie om user stories toe te voegen, zodat veel duidelijker wordt waar deze (vooral technische) afspraak zich op richt.

Mogelijke overlap met andere standaarden: komt deze afspraak in het VO naast UWLR? Welke overlap is er met OneRoster? Alleen al qua uitgebreidheid en complexiteit betreft het een heel andere soort afspraak. Scheidt goed de daadwerkelijke technische afspraak (nl. het API-framework, een variant staat ook op de PTOLU-lijst) van het toepassingsgebied/werkingsgebied. Frans Ward geeft aan dat de afspraak vooral bedoeld is om app-bouwers in het HO te helpen om de waardevolle data (van vooral administratieve processen) binnen instellingen en vooral ook over instellingen heen te ontsluiten op een gepersonaliseerde manier (dus voor de gebruiker relevant). De OOAPI-afspraak is dan ook veel meer een 'referentiearchitectuur' zodat instellingen op een vergelijkbare manier hun data gaan ontsluiten, in plaats van de huidige lappendeken aan varianten. Er wordt gevraagd om bij de beschrijving van de standaard op te nemen in welke context deze gebruikt zal worden, bijv bedoeld voor persoonlijke (gepersonaliseerde) informatie. Hiermee kan een deel van de potentiële verwarring over overlap met andere standaarden (UWLR, OneRoster, bedoeld voor grootschalige administratieve toepassingen) worden vermeden.

Olav Loite geeft aan dat er in het VO ook al veel app-bouwers zijn die op heel veel diverse manieren toegang krijgen tot data voor hun apps. Het lijkt dus waardevol te verkennen of deze afspraak, gericht primair op het HO, mogelijk ook de gelijkvormigheid in het VO kan bevorderen mbt. het beschikbaar stellen van onderwijsdata – dat vraagt om een nadere verkenning.

De vraag komt hoe de community die gezien de veel betrokken partijen een hele stevige basis heeft in het HO, wordt onderhouden. Frans Ward geeft aan dat SURF voorlopig de community nog volop faciliteert, hier ligt geen directe rol voor Edustandaard. Tav. het release management geeft hij aan dat er 1 major en een minor release per jaar zijn gepland. Laura Braam en Remco de Boer worden bedankt voor het voorbereidende werk middels de ROSA-scan.

Korte discussie over of het passend is om deze standaard tot 'standaard' te verheffen, als er inderdaad al alternatieven (met werkende implementaties) zijn. De huidige voorbeelden zijn echter niet generiek, maar gekoppeld aan bijv LAS of instelling. Is er een openbare consultatie nodig?

Advies:

De Architectuurraad adviseert om de OO API op te nemen als afspraak ('referentie architectuur') voor het eenduidig ontsluiten van onderwijsdata uit het administratieve domein in het HO ten behoeve van app-bouwers. Baken wel goed af middels toepassings- en werkingsgebied en user stories om onderscheid te houden met andere standaarden zoals OneRoster of de API met onderwijsdata van DUO. Voor andere sectoren is het zinvol om te verkennen of deze afspraak nuttig kan zijn.

Actiepunten:

- Op basis van de discussie past Laura Braam de ROSA-scan aan en scherpt Frans Ward de documentatie
- Met dit ROSA-advies kan de afspraak door naar de Standaardisatieraad

3. Advies over de ketenarchitectuur van het Lerarenregister

Ook het Lerarenregister is al eens ter sprake geweest in de Architectuurraad, nl. [in januari 2017](#). De programma-architect Vladimir Grafov geeft aan de ROSA-scan destijds goed geholpen heeft om de opzet te verbeteren: niet alleen waren er relevante inhoudelijke adviezen zoals de relaties met RIO, maar ook geeft het feit dat de Architectuurraad middels de ROSA-scan onderwerpen aanklaart, hem als programma-architect meer mandaat om verbeteringen door te voeren. Vladimir presenteert in vogelvlucht de huidige stand van zaken en neemt stap voor stap de verbeteringen door aan de hand van de vorige ROSA-scan. Brian Domnisse vraagt welk BRIN wordt bedoeld: BRIN6 met de formele naam die ouders etc niet herkennen. De ROSA-scan geeft terecht aan dat het belangrijk is daar aandacht aan te geven.

Gerald Groot Roessink verkent samen met de Architectuurraad de opties voor het beheer van de ketenarchitectuur bij Edustandaard. Gerald stelt dat wat betreft de vorm het belangrijk is dat architectuurdocumenten gebruik maken van ArchiMate en het metamodel van ROSA.

Bram Gaakeer geeft aan dat het belangrijk is het ROSA-gedeelte van de ketenarchitectuur Lerarenregister ook echt te beperken tot hetgeen bij ROSA hoort: dus scherper afgebakend en van abstracter niveau met principes, uitgangspunten, richtinggevende uitspraken, 'hoog-over' processen, bouwstenen, keten-standaarden. Het ROSA-deel van de ketenarchitectuur verbindt de beide projectstartarchitecturen van de voorziening bij zowel DUO als CIBG. De andere, meer gedetailleerde delen behoren dan ook bij die propositie. Ontwikkelingen cq. wijzigingen in architectuur starten ook bij de beide opdrachtnemers te weten DUO en CIBG. Ook het betrekken van bijv. Leraren ligt niet binnen de scope van Edustandaard, maar bij de beide opdrachtnemers.

De Architectuurraad verkent in hoeverre de opzet van dit belangrijke onderwijsregister ook een patroon kan zijn richting andere referentie architecturen cq. NORA. Mogelijk is dat interessant, wel is het zo dat er al vele andere registers buiten het onderwijs in productie zijn.

Advies:

- De ROSA-scan van Bureau Edustandaard wordt overgenomen en vastgesteld.
- De ketenarchitectuur van het Lerarenregister kan landen in cq. beheerd worden binnen Edustandaard, mits strak gekaderd tot het abstracte verbindingsdeel tussen de beide projectstartarchitecturen van DUO en CIBG en mits beperkt tot het ROSA-niveau van principes, uitgangspunten, richtinggevendende uitspraken, 'hoog-over' processen, bouwstenen, ketenstandaarden. Wijziging en ontwikkeling dienen ook m.n. te komen vanuit de beide aannemers DUO en CIBG.
- Aansluitend hierop besluit de Architectuurraad dat de ketenarchitectuur van het Lerarenregister als domeinmodel graag kan landen in de ROSA. Vladimir Grafov spant zich samen met Bureau Edustandaard en ondersteund door de architecten van DUO en CIBG in om dit tijdig, dus ruim voor opheffing van het programma, te hebben gerealiseerd.

4. Werkgroep Inventarisatie IAA – werkgroep Linked open data: update

Bram Gaakeer geeft als trekker van beide werkgroepen een update. Meer informatie over dez beide werkgroepen vindt u ook via de betreffende ROSA-wiki pagina:

<https://www.wikixl.nl/wiki/rosa/index.php/Werkgroepen>

Werkgroep Inventarisatie Toegang

De werkgroep toegang heeft als doel te inventariseren of de diverse toekomstbeelden tav toegang die binnen het onderwijsdomein worden gehanteerd op elkaar aansluiten. Het betreffen:

- Inventarisatie GDI iz eID (Overheid);
- Toekomstperspectief ECK (Onderwijs, leermiddelenketen PO, VO, MBO);
- Inventarisatie SURF (HO)

Hierbij is een aantal use cases gebruikt om op voldoende detailniveau een beeld te krijgen van de verschillen in de huidige situatie. De use cases zijn zo gekozen dat een beeld wordt gegeven van alle sectoren. Op basis van deze inventarisatie wordt een beeld verschaft van de huidige situatie. Hiertoe zijn aandachtsgebieden geformuleerd: authenticatiemiddelen, identifiers, attributen en protocollen. Per aandachtsgebied worden scenario's onderkend met mogelijke oplossingsrichtingen, met hun consequenties. Hierbij zal waar mogelijk een voorkeursalternatief worden aangegeven.

Met dit rapport wordt een beeld verschaft:

1. van de verschillen in de huidige situatie;
2. verschillen in toekomstbeelden: per aandachtsgebied wordt duidelijk welke scenario's in de toekomstbeelden gehanteerd worden;
3. advies om te komen tot harmoniseren.

De werkgroep stelt conform de opdracht niet zelf een toekomstbeeld op, daarvoor moeten de scenario's en hun consequenties verder worden uitgewerkt. De notitie maakt het wel mogelijk om te kunnen besluiten waar verdieping nodig is. De bestaande rapporten met een toekomstbeeld zijn vaak heel globaal. De inventarisatie maakt duidelijk welke verdieping noodzakelijk is. Bovendien wordt beter zichtbaar wat de consequenties van het toekomstbeeld zijn.

De vraag is gesteld om de Standaardisatieraad te informeren over de voortgang en bevindingen van de werkgroep.

Afgesproken is dat de conceptnotitie begin maart via mail verspreid wordt over de leden van de Architectuurraad. De leden van de Architectuurraad krijgen 2 weken de tijd om te reageren. Als er geen fundamentele bezwaren zijn over het rapport zal de Standaardisatieraad worden geïnformeerd over de bevindingen (29 maart 2018).

LOD-werkgroep

De werkgroep linked data heeft als doel afspraken te maken over gebruik van linked data. Vooral om voor te zorgen dat de linked data sets van diverse aanbieders zodanig gekoppeld worden dat zij voor een gebruiker een logisch geheel vormen.

Hiervoor wordt gewerkt met concrete usecases. De datasets van DUO, Kennisnet, SBB en SLO kunnen beschouwd worden als de aanbodkant. Open badges is de vragende partij. Er wordt onderzocht op welke wijze relaties gelegd kunnen worden tussen een open badge en instellingen (bijv. in RIO), opleidingen (Kwalificatiedossiers, RIO, KOI) en doelstellingen (SLO).

5. Advies over het Onderwijs Service Register (OSR)

Wiebe Busing schuift aan, hij is procesregisseur voor Vroegtijdig aanmelden MBO en ondersteunt de raden in het opdrachtgeverschap richting Kennisnet voor programma van eisen OSR (onderwijs serviceregister)

Er ontstaat discussie over de bijdrage van het OSR aan het ROSA-doel '[terugdringen administratieve lasten](#)'. Marc Fleischeuers geeft aan dat het OSR eerst enige tijd parallel aan bestaande oplossingen zou komen te draaien, en dat kost in eerste instantie extra werk. Marc geeft verder aan dat het noodzakelijk is Doorontwikkelen BRON VO ook als launching customer te contracteren, een volgende mogelijkheid dient zich pas over vele jaren aan. Olav Loite geeft aan dat zodra de OSR beschikbaar is (op basis van data uit OSO en de RAV van Doorontwikkelen BRON) nieuwe uitwisselingen zich direct hierop moeten gaan baseren. Bestaande uitwisselingen zullen met de juiste timing moeten worden omgezet; eventuele regie hierop valt buiten de discussie in de Architectuurraad. Olav geeft verder aan dat deze voorziening zo'n belangrijke plaats zou gaan innemen, dat het qua governance noodzakelijk is dat ook private partijen die er afhankelijk van zouden worden, voldoende invloed krijgen.

Remco de Boer van Bureau Edustandaard geeft aan dat dit de eerste ROSA-scan is die erg vooraan in het ontwikkelproces is uitgevoerd. Marc en Wiebe geven aan dit als erg waardevol te hebben ervaren en de adviezen – na vaststelling door de Architectuurraad – mee te nemen in het traject.

Remco neemt alle relevante aspecten van de ROSA-scan door. Hij merkt op dat je voor een goede beoordeling van het OSR goed moet scheiden wat straks extra zou kunnen, maar nu ook nog niet aan

de orde is. Bijv. encryptie toepassen in de communicatie gebeurt nu ook nog niet, maar is straks wel veel eenvoudiger te regelen. Opgemerkt wordt dat VDOD en GEU nog onvoldoende betrokken zijn bij het register, belangrijk om alle partijen te betrekken bij gesprek over implementatie en governance.

Onderdeel van het PvE is dat de gegevens van het OSR zich er voor lenen om beschikbaar gemaakt te worden op basis van REST of JSON-LD in plaats van alleen via SOAP. Dit heeft gevolgen voor bijvoorbeeld de toegankelijkheid op basis van Edukoppeling, die is nu alleen beschreven voor SOAP. Een van de aanbevelingen uit de scan voor ROSA zelf is dan ook om te onderzoeken of het mogelijk is om een Edukoppeling-voor-REST dan wel JSON-LD te ontwikkelen. Brian (vanuit functie van voorzitter WG Edukoppeling) vraagt wat er hiervoor precies van de werkgroep gaat worden verwacht. Bij de keuze voor REST is nog veel meer nodig om compleet te zijn. De Architectuurraad stelt vast dat er behoefte is aan een overzicht in de richtingen mbt. de problematiek 'REST / JSON LD / API' / webservices'. Gerald Groot Roessink en Brian Domisse stellen hiervoor een opdrachtschrijving op ter bespreking in de volgende Architectuurraad van april ('wanneer pas ik wat toe in de keten, wat heb ik daarvoor nodig, etc')

Besluiten:

- De ROSA-scan wordt overgenomen en vastgesteld.
- Marc Fleischeuers neemt (cq. heeft al meegenomen) de adviezen van de ROSA-scan mee in de verdere ontwikkeling van het PvE van het OSR
- Gerald en Brian stellen een opdrachtschrijving voor mbt. de REST-problematiek ter behandeling in de volgende Architectuurraad

6. WVTTK

Dirk Linden meldt dat werkgroep IBP heeft besloten om op verzoek van implementerende partijen jaarlijks in het eerste kwartaal een nieuwe versie op te leveren, zodat dit aansluit bij de schooljaarcyclus. Ook wordt de classificatie aangepast omdat deze soms tot te zware maatregelen zouden kunnen leiden.

De Architectuurraad verzoekt Bureau Edustandaard om iets meer context te geven bij de ROSA-scans: iets meer achtergrondinformatie over de gescande architectuurcomponent bevordert een snel inzicht en de juiste discussie. Bureau Edustandaard komt met een voorstel voor extra info aanvulling bij de scan.

Volgende bijeenkomst: donderdag 12 april 13:30 – 16:30 uur